

MISSIE EN VISIE

1. MISSIE

De Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen is een vereniging die zich tot doel stelt burgers te activeren en bewonersgroepen van het platteland samen te brengen voor uitwisseling, deskundigheid te bevorderen en te wegen op lokaal en hoger beleid.

De Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen vzw profileert zich als een neutrale en democratische organisatie op het domein van burgerparticipatie op het Vlaamse platteland. Dit doet ze door samen met dorpsbewoners te zoeken naar gepaste participatiemethodieken en door het mee helpen oprichten, het samenwerken met én het versterken van actieve groepen van geëngageerde burgers die zich op het dorpenbeleid en de dorpsontwikkeling toeleggen. Op deze manier wil de vzw op duurzame wijze de leefbaarheid en de participatiegraad voor alle plattelandsbewoners verhogen. Dorpen staan (zoals eerder geschetst) sinds enkele decennia omwille van grote maatschappelijke en bestuurlijke veranderingen immers voor tal van uitdagingen met grote weerslag op het dorpsleven. Naast haar rol bij het stimuleren van bewonersparticipatie bij dorpsbewoners en het oprichten van bewonersgroepen in Vlaanderen en de uitbouw van een lerend netwerk van dergelijke groepen om deze uitdagingen doordacht aan te pakken, stimuleert de vzw ook het gestructureerd aangaan van verbindingen tussen de burgergroepen en hun lokale besturen, en treedt daartoe ook zelf in contact met lokale besturen.

De vzw werpt zich eveneens op als gesprekspartner in het uittekenen van een lokaal, provinciaal en Vlaams participatief plattelandsbeleid, en dit vanuit de ervaringen en deskundigheid van bewoners. Tot slot stelt de vzw zich tot doel om de resultaten van deze inspanningen op diverse terreinen te bestendigen en de opgedane kennis uit te dragen naar andere actoren en regio's.

De Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen wil een onmisbare organisatie zijn als schakel tussen bewonersgroepen en hun dorpsgenoten, maar ook tussen de bewonersgroepen en het lokaal (en soms ook hoger) beleid en omgekeerd.

2. VISIE

Voor de visie vertrekken we van de kort geformuleerde missie. De Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen is een vereniging die zich tot doel stelt:

1. burgers te activeren en bewonersgroepen van het Vlaamse platteland samen te brengen voor uitwisseling,
2. deskundigheid te bevorderen en
3. te wegen op lokaal en hoger beleid.

Zo komen we tot deze (breed geformuleerde) visie

1. **VVDB heeft een groot en hecht Vlaams netwerk van bewonersgroepen gevormd die inzetten op het welzijn van hun dorp.**

VVDB plaatst de focus op de uitbreiding van het aantal ledengroepen in Vlaanderen en het coachen tot zelfstandigheid.

Onder impuls/coaching van VVDB zijn:

- bewoners gestimuleerd om te participeren aan de leefbaarheid en verdere ontwikkeling van hun dorp.
- actieve dorpsbewoners naar bewonersgroepen toe geleid die sleutelen aan de leefbaarheid in het dorp.

- dorpsbewoners actief via andere inspraakmodellen dan bewonersgroepen die opkomen voor de leefbaarheid in het dorp (bv. thematisch gerichte groepen).
- heel veel van die bewonersgroepen overall in Vlaanderen constructief gaan samenwerken, met elkaar maar vooral met hun lokale besturen.
- bewonersgroepen zich gaan professionaliseren. Nu gaan zij zich met (nog) meer kennis van zaken en vanuit een verbondenheid met andere bewonersgroepen in Vlaanderen tot hun lokaal bestuur richten. Daarbij wordt een conflictmodel vermeden.
- bewonersgroepen (meer) de belangen van alle dorpsbewoners gaan verdedigen, ook de kwetsbaren, en hen zoveel mogelijk gaan betrekken.
- lokale besturen gaan beseffen dat participatie en inspraak van bewonersgroepen tot vooruitgang leidt en in een meer gedragen en duurzaam dorpenbeleid resulteert.
- lokale besturen bewonersgroepen beginnen opstarten om hen te betrekken bij hun dorpenbeleid.
- zowel bewonersgroepen als lokale besturen het pad van participatie en cocreatie gaan bewandelen.
- provinciale eigenheden bij bewonersgroepen in kaart gebracht, en wel via de structuren en beleidsmedewerkers op provinciaal niveau.
- de meeste Vlaamse bewonersgroepen de vzw gaan erkennen als een nabije partner.
- andere stakeholders tot de netwerking toegetreden (o.a. door het volgen van de VVDB-vormings- en uitwisselingsmomenten).

2. VVDB zorgt voor kennisopbouw bij de bewonersgroepen, en geeft die kennis door aan alle besturen.

- VVDB versterkt bewonersgroepen via de eigen vormingsmomenten en uitwisseling, en zorgt voor een digitale bibliotheek.
- Meer ervaringsdeskundigheid is opgebouwd door het volgen van studie- en uitwisselingsdagen van stakeholders (overheden en concullega's).
- Bewonersgroepen zien VVDB als hét aanspreekpunt op vlak van ervaringsdeskundigheid en kennis rond dorpenbeleid.
- Europese expertise is verworven door intenser contact met de Nederlandse zusterorganisatie *Landelijke Vereniging Kleine Kernen*, het Nederlandse *Netwerk Duurzame Dorpen* en het *European Rural Parliament*.
- VVDB is doorgeefluik voor expertise en goede praktijken van bewonersgroepen naar andere bewonersgroepen alsook lokale en bovenlokale besturen.
- VVDB is doorgeefluik voor expertise en goede praktijken van bepaalde lokale besturen (o.a. rond inspraak in het meerjarenplan en rond burgerbegrotingen) naar andere lokale besturen alsook naar bewonersgroepen.
- Via organisaties die hier gericht ervaringsdeskundigheid rond hebben opgebouwd, richt VVDB zich met inventievere vormen van participatie en cocreatie tot bewonersgroepen en lokale besturen.

3. VVDB behartigt vanuit alle opgedane kennis en ervaringsdeskundigheid de belangen van bewonersgroepen en gaat wegen op het beleid van de diverse overheden.

- VVDB heeft als Vlaamse vereniging vanuit een breed stakeholdersnetwerk – waaronder als belangrijkste stakeholders de dorpsbewoners en bewonersgroepen – zicht op wat er allemaal leeft in Vlaanderen rond leefbare dorpen en kan daarvoor terugvallen op de vrijwillige inzet van bewonersgroepen.
- VVDB stuurt aan op het versterken van bewonersgroepen zodat zij met grote geloofwaardigheid hun ervaringsdeskundigheid en inzichten kunnen inzetten in het mee vorm geven van lokaal

beleid. Ze zitten dan ook regelmatig samen met hun lokaal bestuur dat met de expertise verder aan de slag gaat.

- VVDB is vanuit ervaringsdeskundigheid en netwerking vanzelfsprekend betrokken bij het dorpenbeleid van Vlaanderen en de vijf provincies, en zit mee aan de tafel waar dorpenbeleidsplannen en plattelandsontwikkelingsplannen vorm krijgen. Daarbij boogt de vzw op de ervaring van veel bewonersgroepen in heel Vlaanderen.
- VVDB komt tot oplossingen op maat voor tal van uitdagingen waar dorpen nu mee geconfronteerd worden (mobiliteit, verkeersveiligheid, aanwezige detailhandel en diensten, dorps huis, vrijetijdsbeleving, vergrijzing, ...). Daartoe richt ze samenwerkingsverbanden op met bewonersgroepen, lokale en bovenlokale besturen, waarbij ze alle ervaringsdeskundigheid inbrengt.
- VVDB staat op vraag van bewonersgroepen in constructieve(re) relatie met instanties als De Lijn, De Post, AWW, waarvan de werking een grote impact heeft op het plattelandsleven. Daarbij zijn samenwerkingen met lokale besturen uiteraard evident.
- VVDB benut opportuniteiten met betrekking tot dorps- en landschapsontwikkeling (zoals samenwerking via Leader- en andere projecten).
 - VVDB stelt zich in alles democratisch, neutraal en transparant op.
 - VVDB hecht veel belang aan respect, verbondenheid, vertrouwen, wederkerigheid en laagdrempeligheid.
 - VVDB toont voortdurend betrokkenheid met dorpsbewoners en engagement.
 - VVDB toont veel respect voor de burgers die hun vrije tijd investeren in participatieve trajecten.
 - VVDB streeft een zo inclusief mogelijke burgerparticipatie na waarbij elke dorpsbewoner mogelijkheid tot inspraak krijgt, ook als hij/zij tot een kwetsbare groep in de samenleving hoort.
 - VVDB zet in op duurzaamheid in de brede betekenis van het woord en realiseert – waar dit aansluit bij de werking – mee de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties (gaat er zeker nooit tegenin). De belangrijkste doelstellingen situeren zich binnen SDG 16:
 - 16.6 Doeltreffende, verantwoordelijke en transparante instellingen ontwikkelen op alle niveaus.
 - 16.7 Ontvankelijke, inclusieve, participatieve en representatieve besluitvorming op alle niveaus garanderen.
 - 16.10 Publieke toegang tot informatie en beschermen van fundamentele vrijheden, volgens de nationale wetgeving (en internationale overeenkomsten) garanderen.